

Cylch Gorchwyl: Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol ac Adnoddau Dynol 2022-23

Dyddiad cyhoeddi: Mehefin 2022

Fersiwn: Terfynol

Mabwysiadwyd gan y Pwyllgor: 26 Ebrill 2022

Cymeradwywyd gan y Bwrdd: 09 Mehefin 2022

Cynnwys

Cylch Gorchwyl

Statws	3
Rôl	3
Cyfrifoldebau	3
Hawliau	4
Aelodaeth	5
Ysgrifenyddiaeth	5
Cyfarfodydd	5
Mynediad	6
Cyflwyno adroddiadau	6
Gofynion o ran gwybodaeth a rhaglen fusnes	7
Adolygiad o berfformiad, hyfforddiant a datblygu	7
Adolygu'r cylch gorchwyl hwn	7

Statws

- 1 O dan baragraff 29 Atodlen 1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, gall rheolau gweithdrefnol Swyddfa Archwilio Cymru ddarparu ar gyfer sefydlu pwyllgorau y gall Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru ddirprwyo unrhyw rai o'i swyddogaethau iddynt.
- 2 Mae'r Bwrdd wedi sefydlu Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol ac Adnoddau Dynol i'w gynghori pa un a yw fframwaith polisi Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer rheoli, datblygu a gwobrwyo adnoddau dynol yn cefnogi'r nodau ac amcanion strategol a bennwyd gan y Bwrdd.

Rôl

- 3 Rôl y Pwyllgor yw darparu sicrwydd a chyngor annibynnol ar gyfer y Bwrdd wrth ystyried pa un a yw telerau ac amodau staff Swyddfa Archwilio Cymru a'r polisïau tanategol:
  - (a) yn cefnogi nodau strategol Swyddfa Archwilio Cymru;
  - (b) yn ei gwneud yn bosibl cynnal busnes yn effeithlon, yn effeithiol ac yn ddarbodus; ac
  - (c) yn cydymffurfio â gofynion rheoleiddiol, gan gynnwys sicrhau bod y datgeliadau yn yr adroddiad blynyddol ar gydabyddiaeth ariannol yn unol â gofynion cyfreithiol.
- 4 Nid yw'r Pwyllgor yn gyfrifol nac yn gwneud sylwadau am y prosesau a gweithdrefnau manwl i roi polisi ar waith sy'n fater i'r Prif Weithredwr.

Cyfrifoldebau

- 5 Mae'r Pwyllgor yn cynghori'r Bwrdd trwy graffu ar dri maes eang o ran rheoli a datblygu adnoddau dynol a'u herio:
  - (a) llywodraethu –
    - newidiadau mawr i strwythur sefydliadol yr uwch dîm fel a gynigiwyd gan y Prif Weithredwr
    - penodi cyfarwyddwyr sy'n uniongyrchol atebol i'r Archwilydd Cyffredinol fel Prif Weithredwr a chyfarwyddwyr neu arweinwyr ymgysylltu ar gyfer Comisiwn y Senedd a Chronfa Gyfunol Cymru
    - rhoi Strategaeth y Gweithlu ar waith trwy fonitro'r cynllun cyflawni;
  - (b) perfformiad –
    - newidiadau mawr i System Arfarnu Perfformiad yr uwch dîm
    - adolygu crynodeb o berfformiad blynyddol y Cyfarwyddwyr Gweithredol, sy'n uniongyrchol atebol i'r Archwilydd Cyffredinol fel Prif Weithredwr, yn erbyn yr amcanion cyfunol ac unigol a bennwyd ar ddechrau'r flwyddyn.

(c) polisi a chydabyddiaeth ariannol –

- telerau ac amodau cyflogaeth cyffredinol Swyddfa Archwilio Cymru, gan gynnwys graddfeydd cyflog a'r strategaeth gyflogau, newidiadau sylweddol i delerau ac amodau ac unrhyw bolisiau newydd neu ddadleuol¹
- cymhwyso polisiau i'r uwch dîm, yn benodol mewn perthynas â cheisiadau am ymadael gwirfoddol
- cymhwyso'r polisi ymadael gwirfoddol i gyflogeion eraill lle mae'r gost ymadael yn £95,000 neu fwy
- cytundebau setlo ar gyfer cyfarwyddwyr ar yr uwch dîm ac ar gyfer aelodau eraill o staff lle mae'r gost ymadael yn £95,000 neu fwy.

6 Mae'r Bwrdd wedi cadw'r cyfrifoldeb am graffu ar y canlynol i'w hunan:

(a) pennu Strategaeth y Gweithlu;

(b) mesurau perfformiad allweddol fel rhan o fonitro'r modd y cyflawnir y cynllun busnes;

(c) y polisiau canlynol –

- iechyd a diogelwch
- cydraddoldeb ac amrywiaeth
- llywodraethu gwybodaeth
- diogelwch TG
- rheoli dogfennau a chofnodion
- y cyfryngau cymdeithasol.

7 Gyda chytundeb y Bwrdd, gall y Pwyllgor gael cyngor allanol, arbenigol ac mae'n gyfrifol am bennu'r meini prawf dethol, ac am ddethol, penodi a phennu'r cylch gorchwyl ar gyfer y cyngor hwnnw.

Hawliau

8 Mae'r Bwrdd yn awdurdodi'r Pwyllgor:

(a) i ymchwilio i unrhyw weithgarwch o fewn ei gylch gorchwyl ac i wneud sylw a chynghori ar drefniadau yn Swyddfa Archwilio Cymru;

(b) i gael unrhyw ddogfennau neu wybodaeth arall gan staff Swyddfa Archwilio Cymru y mae eu hangen arno i gyflawni ei ddyletswyddau;

(c) gyda chytundeb y Bwrdd, i gael cyngor allanol, arbenigol fel y barno'n angenrheidiol wrth gyflawni ei gyfrifoldebau, gan gynnwys cael gwybodaeth gyfoes, ddibynadwy am gydnabyddiaeth ariannol mewn sefydliadau eraill.

¹ Mae newydd neu ddadleuol yn golygu unrhyw bolisiau newydd neu newidiadau i bolisiau a allai arwain at anghytundebau, er enghraifft gyda'r undebau llafur, neu a allai ddwyn risgiau i enw da neu risgiau eraill

Aelodaeth

9 Mae'r Pwyllgor yn cynnwys:

Adam Marshall	-	Aelod o'r Bwrdd a etholwyd o blith y cyflogeion
Alison Gerrard	-	Aelod anweithredol o'r Bwrdd
Elinor Gwynn	-	Aelod anweithredol o'r Bwrdd
Lindsay Foyster	-	Aelod anweithredol o'r Bwrdd

10 Mae'r Bwrdd wedi penodi Alison Gerrard i Gadeirio'r Pwyllgor.

11 Mae penodiadau i'r Pwyllgor am hyd at bedair blynedd a gellir rhoi estyniad am gyfnod pellach o hyd at bedair blynedd. Wrth benodi'r Cadeirydd ac aelodau bydd y Bwrdd yn sicrhau bod y Pwyllgor yn ei gyfanrwydd yn meddu ar yr ystod o sgiliau y mae eu hangen i'w alluogi i gyflawni ei swyddogaeth ar y cyfan.

Ysgrifenyddiaeth

12 Mae Ysgrifennydd y Bwrdd yn gweithredu fel ysgrifennydd y Pwyllgor ac mae'n gyfrifol am:

- sicrhau bod y Pwyllgor yn cael ei gyfansoddi a'i gynghori'n briodol a bod cydlynu clir rhyngddo a phwyllgorau eraill y Bwrdd;
- cynnal cyswllt â'r Cadeirydd ar y rhaglen waith;
- sicrhau bod y Pwyllgor yn cael gwybodaeth a phapurau mewn modd amserol i'w gwneud yn bosibl rhoi ystyriaeth lawn a phriodol i'r materion;
- paratoi cofnodion drafft cyfarfodydd i gael eu cymeradwyo gan y Cadeirydd cyn iddynt gael eu dosbarthu i'r aelodau;
- cynnal cofnodion priodol o fusnes y Pwyllgor;
- drafftio deunydd ar gyfer adroddiad blynyddol y Pwyllgor; ac
- rhoi unrhyw gymorth ymarferol angenrheidiol arall.

Cyfarfodydd

13 Mae'r Pwyllgor yn cwrdd hyd at bedair gwaith y flwyddyn fel arfer. Gall Cadeirydd y Pwyllgor gynnull cyfarfodydd ychwanegol fel y barno'n angenrheidiol. Gall aelodau'r Pwyllgor, aelodau'r Bwrdd, y Pennaeth Archwilio Mewnol neu'r archwilwyr allanol ofyn i'r Cadeirydd gynnull cyfarfodydd ychwanegol os ydynt yn ystyried bod hynny'n angenrheidiol. Ni fydd y Cadeirydd yn gwrthod unrhyw geisiadau rhesymol.

14 Caiff cyfarfodydd y Pwyllgor eu galw gan Ysgrifennydd y Bwrdd ar gais y Cadeirydd. Ac eithrio mewn achosion brys a awdurdodwyd gan y Cadeirydd, bydd Ysgrifennydd y Bwrdd yn anfon rhybudd at yr aelodau o bob cyfarfod gan gadarnhau'r lleoliad, dyddiad ac amser ynghyd ag agenda o eitemau i gael eu

trafod yn ddim hwyrach na phum niwrnod gwaith cyn dyddiad y cyfarfod. Bydd papurau ategol yn cael eu hanfon yr un pryd.

- 15 Dau aelod fydd y cworwm sy'n angenrheidiol i drafod busnes, a'r rheiny fel arfer yn cynnwys y Cadeirydd ac (gan ddibynnu ar natur y busnes) aelod anweithredol. Yn absenoldeb Cadeirydd y Pwyllgor (ac ar yr amod bod yr holl aelodau eraill yn bresennol), gall yr aelodau sy'n weddill ethol un o'u plith hwy eu hunain i gadeirio'r cyfarfod. Dylai un o gyfarfodydd y Pwyllgor a gynullwyd yn briodol ac y mae cworwm yn bresennol ynddo fod yn gymwys i gyflawni'r holl neu unrhyw awdurdodau, pwerau a disgresiynau a ymddiriedwyd i'r Pwyllgor neu sydd i'w cyflawni gan y Pwyllgor.
- 16 Gall aelodau nad ydynt yn gallu bod yn bresennol godi unrhyw bwyntiau gyda'r Cadeirydd cyn y cyfarfod y maent yn ymwneud ag ef.
- 17 Caiff cyfarfodydd y Pwyllgor eu mynychu gan yr Archwilydd Cyffredinol (fel y Prif Weithredwr a'r Swyddog Cyfrifyddu), Cyfarwyddwr Gweithredol y Gwasanaethau Corfforaethol a'r Pennaeth Adnoddau Dynol. Gall archwilydwr allanol a mewnol Swyddfa Archwilio Cymru fod yn bresennol hefyd fel y bo'n ofynnol. Gall y Pwyllgor ofyn i unrhyw swyddogion eraill yn Swyddfa Archwilio Cymru fod yn bresennol i'w gynorthwyo gyda'i drafodaethau ar unrhyw fater penodol.
- 18 Gall y Pwyllgor ofyn i unrhyw rai neu bob un o'r rhai sydd fel arfer yn mynychu ond nad ydynt yn aelodau adael cyfarfod cyfan neu unrhyw ran o gyfarfod i hwyluso trafodaeth agored a didwyll am faterion penodol; bydd trafodaeth o'r fath yn cael ei chofnodi.
- 19 Dylai aelod o'r Pwyllgor neu rywun a fydd yn bresennol ynddo sy'n dod yn ymwybodol o wrthdaro buddiannau posibl neu wirioneddol mewn perthynas â materion a drafodir gan y Pwyllgor roi gwybod i'r Cadeirydd ymlaen llaw neu, os nad yw hyn yn bosibl, datgan hynny yn y cyfarfod a, lle y bo angen, gadael tra bo'r eitem berthnasol ar yr agenda'n cael ei thrafod.
- 20 Trwy eithriad, gall y Pwyllgor gael eitemau busnes y tu allan i gylch arferol cyfarfodydd, er enghraifft os ceir mater annisgwyl sy'n mynnu ymateb brys neu ar unwaith. Bydd y trefniadau ar gyfer cynnull cworwm, dosbarthu papurau a chofnodi ystyriaethau'r Pwyllgor a nodir yn y cylch gorchwyl hwn yn berthnasol.

Mynediad

- 21 Gall Cadeirydd y Pwyllgor ofyn am drafodaethau preifat gyda Chadeirydd y Bwrdd, y Prif Weithredwr, staff Swyddfa Archwilio Cymru a'r cynrychiolydd archwilio allanol fel y bo'n briodol.
- 22 Mae gan y Cadeirydd hefyd fynediad uniongyrchol at Gadeirydd Pwyllgor Cyllid y Senedd a gall ei hysbysu ynghylch materion sy'n achosi pryder. Cyn arfer yr hawl hon, bydd y Cadeirydd yn cynnal cyswllt â Chadeirydd y Bwrdd ac â Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg i drafod y pryderon a'r dull gweithredu.

Cyflwyno Adroddiadau

- 23 Bydd y Pwyllgor yn cyflwyno adroddiadau ysgrifenedig ffurfiol i'r Bwrdd a'r Swyddog Cyfrifyddu ar ôl pob cyfarfod.
- 24 Bydd y Pwyllgor yn cyflwyno adroddiadau blynyddol ysgrifenedig ffurfiol i'r Bwrdd ar ei weithgareddau ac ar drefniadau rheoli a datblygu adnoddau dynol Swyddfa Archwilio Cymru. Bydd y Pwyllgor yn ystyried cwmpas a fformat ei adroddiad blynyddol drafft yn ei gyfarfod ym mis Ebrill.

Gofynion o ran gwybodaeth a rhaglen fusnes

- 25 Bydd y Pwyllgor yn cael papurau yn ôl ei raglen waith gytunedig y bydd yn ei hadolygu ym mhob cyfarfod.
- 26 Trwy eithriad, gall y Pwyllgor hefyd gael papurau pan fo'r Cadeirydd yn gofyn hynny neu pan fo'r Prif Weithredwr neu Gyfarwyddwr Gweithredol y Gwasanaethau Corfforaethol yn ystyried bod materion y dylid eu dwyn i sylw'r Pwyllgor, gan gynnwys:
  - (a) unrhyw newidiadau arwyddocaol i'r gofrestr risgiau strategol mewn perthynas ag unrhyw faterion sy'n berthnasol i gyfrifoldebau'r Pwyllgor;
  - (b) penderfyniadau perthnasol y Tîm Arwain Gweithredol;
  - (c) cynlluniau ar gyfer, a chanlyniad unrhyw waith archwilio mewnol perthnasol gan gynnwys ymateb y rheolwyr i unrhyw argymhellion; a
  - (d) adroddiad ar gynnydd (lle y bo'n briodol) gan y cynrychiolydd archwilio allanol, yn crynhoi unrhyw waith perthnasol a wnaed a chanfyddiadau sy'n dod i'r amlwg.
- 27 Mewn perthynas ag unrhyw waith archwilio mewnol neu allanol, erys y cyfrifoldeb am ddarparu'r sicrwydd angenrheidiol ar gyfer y Bwrdd gyda'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg. Bydd y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol ac Adnoddau Dynol yn ystyried y materion hyn dim ond i'r graddau y bo hynny'n angenrheidiol dan ei gylch gorchwyl.

Adolygu perfformiad, hyfforddiant a datblygu

- 28 Bydd y Cadeirydd yn adolygu perfformiad aelodau'n flynyddol yn unol â'r fframwaith rheoli perfformiad a sefydlwyd at y diben hwnnw. Bydd Cadeirydd y Bwrdd yn adolygu perfformiad y Cadeirydd yn flynyddol.
- 29 Bydd y Pwyllgor yn ystyried yr angen am broses sefydlu, hyfforddiant a datblygu ar sail barhaus.
- 30 Bydd y Pwyllgor yn cynghori'r Bwrdd ynghylch unrhyw ddiffygion yn ôl pob golwg y bydd o bosibl yn eu hadnabod o bryd i'w gilydd yn sgiliau cyfunol ei aelodaeth.

Adolygu'r cylch gorchwyl

31 Bydd y Pwyllgor yn adolygu'r cylch gorchwyl hwn yn flynyddol.

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn
yn Gymraeg a Saesneg.
We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English